

13. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Role forenzních vyšetřovatelů

Letošní průzkum Pricewaterhouse- Coopers zjistil, že hospodářská kriminalita přišla české podniky v uplynulých dvou letech v průměru na 34 milionů korun.

Skóre: 0.91

Název zdroje: Euro

Datum vydání: 12.11.2007

Nadpis: Role forenzních vyšetřovatelů

Podtitulek: HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA

Strana: 96

Rubrika: PRÁVO a DANĚ

Autor: JIŘÍ URBAN

Číslo: 46

Oblast: Časopisy - ekonomika a politika

Zpracováno: 12.11.2007 02:51

Identifikace: CEEU20071112010144 cz

Klíčová slova: trestnou činnost (2x), právníky (2x), trestního, právo, legislativy, potrestání, činnosti, trestní, trestu, právního, trestního zákona, trestné činnosti, státnímu zástupci, soudní rozhodnutí, občanskoprávního, právní názory, právního řádu, trestných činů, trestného činu

Letošní průzkum Pricewaterhouse- Coopers zjistil, že hospodářská kriminalita přišla české podniky v uplynulých dvou letech v průměru na 34 milionů korun. Je to obrovská částka, a společnosti si proto musejí klást otázku, jak s hospodářskou kriminalitou bojovat - a také jak ji v rámci českého právního řádu vyšetřovat. Má-li vedení nebo vlastníci společnosti podezření na podvod či jinou trestnou činnost v podniku, mohou zavolat policii, provést interní šetření či využít služeb externích forenzních vyšetřovatelů (popřípadě tyto možnosti kombinovat). Každá má své výhody a omezení. Výhody a omezení. Policie má pro vyšetřování nejširší pravomoci. Může zabavit obchodní i soukromé dokumenty, vyslýchat zaměstnance i jiné osoby a za určitých podmínek využívat speciální metody, například odposlechy. Cíle policie a vedení společnosti se však nemusejí zcela shodovat. Úlohou policie je provést vyšetřování a shromáždit důkazy k předání trestní věci státnímu zástupci. Pro policii tedy na rozdíl od vedení společnosti není tak důležité, zda vyšetřování přeruší její provoz, jaký bude hospodářský dopad trestného činu na podnik a jak znovu získat zpronevěřené prostředky. Navíc policie nemusí v případech rozsáhlých účetních podvodů nebo zkreslování finančních výkazů mít vždy dostatečné zkušenosti a znalosti. Výhodou interního vyšetřování je důvěrnost a znalost dotyčné společnosti. Na druhé straně internímu týmu mohou chybět vyšetřovací schopnosti a zkušenosti a v některých citlivých případech nemusí být objektivní. Možnosti soukromých vyšetřovatelů. Objektivita a nezávislost by naopak měly být jednou z hlavních výhod externích forenzních vyšetřovatelů - a také vyšetřovací zkušenosti a znalosti, například účetnictví i různých odvětví. Měli by navíc pracovat tak, aby minimalizovali narušení běžné činnosti společnosti. Záporům mohou být poměrně vysoké náklady. V tomto ohledu je však nutné vzít v úvahu výši ztrát z hospodářské kriminality i to, že podle průzkumů právě zapojení externích vyšetřovatelů pomáhá získat nazpět větší část zpronevěřených prostředků. Navíc by externí vyšetřovatelé měli být schopni najít slabá místa a poradit společnosti, jak omezit pravděpodobnost opakování podobné situace v

budoucnu. Z právního hlediska nemají forenzní vyšetřovatelé žádná zvláštní oprávnění. To znamená, že musejí být důvtipní v tom, jakým způsobem vést vyšetřování, využívající své osvědčené postupy a metody včetně použití vyspělých informačních technologií pro získání klíčových důkazů. Velmi důležité jsou také úzká spolupráce s vedením podniku a jeho podpora. Ochrana osobních údajů. V dnešní době je velmi důležitá problematika ochrany osobních údajů. Nedávná soudní rozhodnutí potvrzují silný sklon k jejich ochraně. Některé právní názory však uvádějí, že zaměstnanci nebo jednotlivci nemohou těchto práv zneužívat k zakrytí své nezákonné činnosti. V určitých případech mohou právo vlastníků na ochranu svého majetku a povinnost zabraňovat trestné činnosti převážit nad zajištěním soukromí. Forenzní vyšetřovatelé vystupují obecně v roli zpracovatelů údajů a spoléhají na svého klienta, který je správcem údajů, že jim pro tuto úlohu zajistí patřičná oprávnění. Spolupráce s policií. Případy trestných činů, se kterými se forenzní vyšetřovatelé obvykle setkávají, nepatří k těm, které musejí být podle trestního zákona oznamovány policii. Z toho důvodu je na vedení společnosti, aby společně se svými právníky rozhodlo, zda by případ měl být nahlášen policii, či nikoli. Při tomto rozhodování bere vedení společnosti v úvahu otázku, jako jsou pravděpodobnost náhrady škod prostřednictvím trestního a občanskoprávního řízení, exemplární potrestání jednotlivce s cílem odradit ostatní zaměstnance od takové činnosti a dát jasně najevo nulovou toleranci vůči hospodářské kriminalitě. Vzhledem k tomu, že každé vyšetřování je jiné a okolnosti každého případu se zásadním způsobem liší, je vhodné, aby zúčastněné strany konzultovaly zamýšlené kroky s právníky kvůli zajištění a dodržení příslušné legislativy. Vhodný postup. Vedení společnosti musí řešit při setkání s hospodářskou kriminalitou celou řadu složitých otázek. Nesprávným postupem by mohly být problémy poškozené společnosti ještě prohloubeny - například pachatel by mohl nejen uniknout trestu, ale i svého dřívějšího zaměstnavatele úspěšně žalovat pro nezákonné ukončení pracovního poměru. Vhodným způsobem, jak tato rizika zmírnit, je úzká spolupráce s forenzními vyšetřovateli, kteří mají rozsáhlé zkušenosti s bojem s hospodářskou kriminalitou a věnují se této problematice prakticky denně.

AUTOR

JIŘÍ URBAN, forenzní služby, PricewaterhouseCoopers

Foto - Martin Pinkas/ILUSTRACE: Filip Černý

Zpracovatel: Anopress IT a.s.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz